

GEMEENTE TILBURG

Juridische bepalingen

met betrekking tot Europese, nationale en meervoudig onderhandse
Aanbestedingsprocedures van Gemeente Tilburg

Foto beeldbank gemeente Tilburg | Joris Buijs

Inhoudsopgave

1.	Begrippen en afkortingen	3
1.1	Begrippenlijst	3
1.2	Lijst met afkortingen	6
2.	Toepasselijkheid	7
3.	Aanbestedingsstukken	8
3.1	Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)	8
3.2	Verwijzing naar merk, fabricaat, herkomst, werkwijze	8
3.3	Auteursrecht	8
3.4	Geheimhouding	8
4.	Communicatie en inlichtingen	10
4.1	Contact en storing TenderNed	10
4.2	Proactieve houding en rechtsverwerking	10
5.	Inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen	12
5.1	Inschrijving als Combinatie	12
5.2	Beroep op Derden	13
5.3	Inschrijving als Hoofdaannemer met Onderaannemer(s)	13
5.4	Aantal Inschrijvingen	14
6.	Aanmelding en Inschrijving	15
6.1	Instemming	15
6.2	Formats	15
6.3	Voertaal	15
6.4	Rechtsgeldige ondertekening	15
6.5	Geen voorwaardelijke Aanmelding en Inschrijving	15
6.6	Aanvullen Aanmelding en Inschrijving	15
6.7	Ongeldige Aanmelding en Inschrijving	16
6.8	Manipulatieve Inschrijving	17
6.9	Inschrijving met abnormaal lage prijzen	17
6.10	Vervalsing van de mededinging	17
6.11	Bepalingen inzake belastingen, milieubescherming, arbeidsvoorwaarden en arbeidsbescherming	17
6.12	Varianten en alternatieven	18
6.13	Vergoeding inschrijfkosten	18
6.14	Intrekking door Gegadigde/Inschrijver	18
6.15	Meldplicht van veranderingen bij Gegadigde/Inschrijver	18
6.16	Rechtsopvolging	18
7	Voorbehouden Aanbestedende dienst	19
8.	Rechtsbescherming	20
8.1	Klachtenmeldpunt	20
8.2	Opschortende termijn	21
8.3	Vervaltermijn kortgedingprocedures	21
8.4	Toepasselijk recht en geschillen	22

1. BEGRIPPEN EN AFKORTINGEN

1.1 Begrippenlijst

In de Aanbestedingsstukken hebben de woorden die met een hoofdletter worden geschreven, zowel in enkelvoud als in meervoud, de navolgende betekenis. Begrippen die niet in deze lijst zijn vermeld, maar wel zijn gedefinieerd in de Aanbestedingswet hebben de betekenis conform de Aanbestedingswet.

Aanbestedende dienst:	De gemeente Tilburg of het collectief van organisaties zoals genoemd in het Aanbestedingsdocument, indien de aanbesteding wordt uitgevoerd namens meerdere organisaties, na het moment van gunning te noemen: Opdrachtgever(s);
Aanbestedingsdocument:	Het document met Bijlagen op basis waarvan geïnteresseerde ondernemingen een Inschrijving kunnen indienen en waarin onder meer de Aanbestedingsprocedure wordt beschreven en toegelicht;
Aanbestedingsprocedure:	De onderhavige procedure waarmee de Opdracht wordt aanbesteed;
Aanbestedingsstukken:	Alle documenten inclusief de Bijlagen, Nota van Inlichtingen en alle informatie die door Aanbestedende dienst gepubliceerd zijn c.q. op TenderNed ter beschikking zijn gesteld aan geïnteresseerde ondernemingen;
Aanbestedingswet:	Aanbestedingswet 2012, zijnde de wet van 1 november 2012, houdende nieuwe regels omtrent aanbestedingen, Stbl. 2012 542, zoals gewijzigd bij wet van 22 juni 2016, Stbl. 2016 241, ook wel afgekort als "Aw";
Aankondiging:	De publicatie van de Aanbestedingsprocedure op www.tenderned.nl ;
Aanmelding:	Het verzoek tot deelname aan de Aanbestedingsprocedure, inclusief de vereiste in te dienen documenten, van een Gegadigde;
Bijlage(n):	Elk document (zonder verdere aanduiding) bij het Aanbestedingsdocument, welke integraal deel uitmaakt van de Aanbestedingsstukken;
Combinant(en):	Een ondernemer die deelneemt aan een Combinatie;
Combinatie:	Een samenwerkingsverband van ondernemingen (Combinanten) dat zich gezamenlijk aanmeldt als één Gegadigde c.q. Inschrijver;
Conceptovereenkomst:	De bij het Aanbestedingsdocument als Bijlage opgenomen Conceptovereenkomst, die na de laatste Nota van Inlichtingen wordt omgezet in de definitieve Overeenkomst;
Derde(n):	Natuurlijke personen op wie, of rechtspersonen waarop, een Gegadigde c.q. Inschrijver zich kan beroepen om te kunnen voldoen aan de Geschiktheidseisen en/of ten behoeve van de Selectiecriteria, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die Derde;
Dienst(en):	Alle uit hoofde van de Opdracht door Opdrachtnemer uit te voeren Diensten, in de ruimste zin van het woord;

Eigen Verklaring:	De Eigen Verklaring als bedoeld in artikel 2.84 van de Aanbestedingswet, overeenkomstig het format Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA);
Gegadigde:	Een onderneming of samenwerkingsverband van ondernemingen die heeft verzocht om een uitnodiging, of is uitgenodigd, om deel te nemen aan de Aanbestedingsprocedure;
Geschiktheidseisen:	De eisen die Aanbestedende dienst stelt aan Gegadigde c.q. Inschrijver betreffende de financiële en economische draagkracht, technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid en/of beroepsbevoegdheid en waaraan de onderneming van Gegadigde c.q. Inschrijver minimaal dient te voldoen om voor gunning in aanmerking te komen;
Gunningsbeslissing:	De mededeling van Aanbestedende dienst aan Inschrijver met wie hij voornemens is de Overeenkomst waarop de procedure betrekking heeft, te sluiten, waaronder mede wordt verstaan de keuze om geen overeenkomst te sluiten; deze mededeling houdt geen aanvaarding in van een aanbod van Inschrijver;
Gunningsleidraad:	Het document met Bijlagen op basis waarvan geselecteerde Gegadigden een Inschrijving kunnen indienen en waarin onder meer (deels) de betreffende Niet Openbare Aanbestedingsprocedure wordt beschreven en toegelicht;
Hoofdaannemer:	De rechtspersoon, of de natuurlijke persoon die zelfstandig inschrijft en hoofdelijk aansprakelijk is voor de juiste uitvoering van de Opdracht, waarbij gebruikt gemaakt wordt van één of meerdere Onderaannemers of Derden. Alleen de Hoofdaannemer is hoofdelijk aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de Opdracht. De Hoofdaannemer is in geval van gunning van de Opdracht de enige contractuele wederpartij van Aanbestedende dienst;
Inschrijver:	De ondernemer die een Inschrijving doet, zelfstandig, als Hoofdaannemer of als Combinatie, welke gedurende de gehele Aanbestedingsprocedure geldt;
Inschrijving:	De aanbieding, inclusief de vereiste in te dienen documenten, van een Inschrijver;
Levering(en):	Alle uit hoofde van de Opdracht door Opdrachtnemer uit te voeren Leveringen, in de ruimste zin van het woord;
Nota van Inlichtingen:	Document opgesteld door de Aanbestedende dienst met beantwoording van vragen, reactie op verduidelijkingsverzoeken en/of aanpassingsvoorstellen van ondernemers en/of mededelingen door de Aanbestedende dienst zelf, allen gericht op de Aanbestedingsstukken en eventuele eerdere Nota's van Inlichtingen;
Onderaannemer:	Een ondernemer die Opdrachtnemer zelf inzet om een gedeelte van de Opdracht uit te voeren, onder verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer als Hoofdaannemer. De Opdrachtnemer blijft altijd volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de (uitvoering van de) Opdracht en de resultaten ervan;

Opdracht:	Het verrichten van werkzaamheden, leveringen en/of diensten ten behoeve van Aanbestedende dienst zoals omschreven in de Aanbestedingsstukken;
Opdrachtbrief:	Het document waarmee Aanbestedende dienst de Opdracht aan Opdrachtnemer verstrekt, en waarvan de Aanbestedingsstukken en de Inschrijving integraal onderdeel uitmaken;
Opdrachtgever(s):	Aanbestedende dienst;
Opdrachtnemer(s):	De Inschrijver met wie op basis van deze Aanbestedingsprocedure een Overeenkomst is gesloten ter zake van de aanbestede Opdracht;
Overeenkomst(en):	De Overeenkomst(en) die op grond van de uitkomst van de Aanbestedingsprocedure wordt (worden) gesloten met Opdrachtnemer(s);
Overheidsopdracht:	Een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die tussen één of meer ondernemers en één of meer aanbestedende diensten is gesloten en die betrekking heeft op de uitvoering van Werken, de Levering van producten of de verlening van Diensten;
Prijzen:	Vergoeding voor de Leveringen en/of Werken;
Programma van Eisen:	Het Programma van Eisen dat wordt opgenomen als onderdeel van het Aanbestedingsdocument, waarin de specificaties ten aanzien van het uitvoeren van de Opdracht zijn opgenomen;
Raamovereenkomst:	Een schriftelijke overeenkomst tussen één of meer aanbestedende diensten en één of meer ondernemers met het doel gedurende een bepaalde periode de voorwaarden voor te plaatsen (overheid)opdrachten vast te leggen;
Selectiebeslissing:	De mededeling van Aanbestedende dienst aan Gegadigden waarin Aanbestedende dienst enerzijds aangeeft welke geselecteerde Gegadigden worden uitgenodigd voor de gunningsfase danwel de loting (bedoeld om het aantal gegadigden te beperken) en anderzijds welke Gegadigden worden afgewezen inclusief de reden daarvan;
Selectiecriteria	De criteria die Aanbestedende dienst in geval van een niet-openbare procedure toepast om het aantal geschikte Gegadigden, waarop geen Uitsluitingsgronden van toepassing zijn en die voldoen aan de gestelde Geschiktheidseisen, te beperken tot een vooraf bepaald aantal;
Selectieleidraad:	Het document met Bijlagen op basis waarvan geïnteresseerde ondernemingen een Aanmelding kunnen indienen en waarin onder meer de betreffende Niet Openbare Aanbestedingsprocedure wordt beschreven en toegelicht;
Tarieven:	Vergoeding voor de Diensten en/of Werken;
TenderNed:	Het elektronische aanbestedingsplatform waarop de gehele Aanbestedingsprocedure wordt gepubliceerd en via waar alle communicatie plaatsvindt (https://www.tenderned.nl);

Uitsluitingsgronden:	De gronden tot uitsluiting van deelname aan de Aanbestedingsprocedure, die – afhankelijk van het bepaalde in de Aanbestedingsstukken - zien op omstandigheden betreffende de (persoon van de) Gegadigde c.q. Inschrijver, de (persoon van de) Derde en/of de (persoon van de) Onderaannemer;
Uniform Europees Aanbestedingsdocument:	Het document dat door Aanbestedende dienst wordt aangeleverd en waarin ondernemer door middel van het invullen en ondertekenen verklaart of Uitsluitingsgronden op ondernemer van toepassing zijn, of men voldoet aan de Geschiktheidseisen, technische specificaties en uitvoeringsvoorwaarden en in hoeverre men voldoet aan de Selectiecriteria;
Werk(en):	Het product van het geheel van bouwkundige of civieltechnische werken dat ertoe bestemd is als zodanig een economische of technische functie te vervullen en welke uit hoofde van de Opdracht door Opdrachtnemer dienen te worden uitgevoerd, in de ruimste zin van het woord.

1.2 Lijst met afkortingen

ARW 2016:	Aanbestedingsreglement Werken 2016;
Aw:	Aanbestedingswet;
BPKV:	Beste prijs-kwaliteitverhouding;
DNR:	De Nieuwe Regeling;
GIBIT:	De Gemeentelijk Inkoopvoorwaarden bij IT, zoals vastgesteld door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG);
Lp:	Laagste prijs;
PvE:	Programma van Eisen;
SMART:	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden;
TCO:	Total Cost of Ownership;
UAV:	Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken;
UAV-GC:	Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen;
UEA:	Uniform Europees Aanbestedingsdocument.

2. TOEPASSELIJKHEID

De juridische bepalingen zoals opgenomen in dit document zijn van toepassing op de Europese en nationale, zowel openbare als niet-openbare procedures, en de meervoudig onderhandse procedures met betrekking tot Leveringen, Diensten en Werken. Waar in dit document wordt gesproken over "Inschrijver" of "Inschrijving" dient in het geval van een niet-openbare procedure te worden gelezen Gegadigde/Inschrijver dan wel Aanmelding/Inschrijving. Hetzelfde geldt voor soortgelijke woorden als "Inschrijftermijn", waar moet worden gelezen Inschrijftermijn/Aanmeldtermijn.

In het geval van een meervoudig onderhandse of nationale procedure betekent het expliciet benoemen van artikelen uit de Aanbestedingswet slechts dat Aanbestedende dienst voor die specifieke passage aansluiting zoekt bij het genoemde artikel uit de Aanbestedingswet. Dit houdt echter niet in dat de Aanbestedingswet als geheel van toepassing wordt verklaard op de Aanbestedingsprocedure.

De juridische bepalingen zijn van toepassing op deze Aanbestedingsprocedure, tenzij hiervan in het Aanbestedingsdocument expliciet afgeweken wordt.

3. AANBESTEDINGSSTUKKEN

3.1 Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)

Aanbestedende dienst maakt voor de Eigen verklaring gebruik van het format Uniform Europees Aanbestedingsdocument. Voor het digitaal openen én invullen van het UEA dient Inschrijver uitsluitend gebruik te maken van het softwareprogramma Adobe Reader. Het openen van het UEA in een ander programma dan Adobe Reader kan ertoe leiden dat het UEA anders in beeld komt dan vooraf ingevuld door Aanbestedende dienst. Ook het invullen van dit PDF formulier met gebruik van een ander programma dan Acrobat Reader kan leiden tot onjuiste weergave van de ingevulde gegevens na het digitaal versturen van het document, waardoor de inhoud van het UEA een andere kan worden dan bedoeld. De verantwoordelijkheid voor het op voorgeschreven wijze openen en invullen van het UEA en het indienen van de juiste versie van het UEA berust bij Inschrijver.

Inschrijver dient de Bijlage UEA volledig ingevuld en rechtsgeldig ondertekend bij Inschrijving in te dienen. Indien Inschrijver een Combinatie is en/of een beroep doet op Derden, dient Inschrijver eveneens bij Inschrijving in te dienen (een) door iedere Combinant c.q. Derde(n) volledig ingevulde en rechtsgeldige ondertekende UEA('s).

3.2 Verwijzing naar merk, fabricaat, herkomst, werkwijze

Aanbestedende dienst heeft geen voorkeur voor een bepaalde ondernemer, noch voor bepaalde merken, octrooien of typen, fabricaten, herkomst of een bijzondere werkwijze die kenmerkend is voor de producten of diensten van een bepaalde ondernemer e.d. Mocht in de Aanbestedingsstukken een voorwaarde, eis en/of gunningscriterium betrekking (lijken te) hebben op een bepaald fabricaat, een bepaalde herkomst of een bijzondere werkwijze, een merk, een octrooi of een type, een bepaalde oorsprong of een bepaalde productie, dan dient gelezen te worden "of gelijkwaardig".

Indien Inschrijver van mening is dat sprake is van gelijkwaardigheid dan dient Inschrijver dit bij zijn Inschrijving aan te tonen door het overleggen van documenten waaruit de gelijkwaardigheid blijkt. De betreffende bewijsmiddelen moeten Aanbestedende dienst in staat stellen daadwerkelijk te beoordelen of de aangeboden werken/producten/diensten gelijkwaardig zijn. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer het bewijs geleverd moet worden door middel van een gelijkwaardigheidsverklaring, deze verklaring enkel afkomstig mag zijn van de producent of fabrikant van de betreffende onderdelen/producten.

3.3 Auteursrecht

Het auteursrecht van door Aanbestedende dienst verstrekte informatie berust bij Aanbestedende dienst. Behoudens uitzonderingen door de Auteurswet gesteld, mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Aanbestedende dienst niets uit de Aanbestedingsstukken worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopieën, opnamen of anderszins.

3.4 Geheimhouding

Inschrijver neemt strikte vertrouwelijkheid in acht ter zake van alle informatie die hem bekend is of wordt van Aanbestedende dienst. De informatie die hem ter beschikking staat, stelt hij niet aan derden ter beschikking en maakt deze slechts aan zijn personeel bekend voor zover dit nodig is voor het doen van een Inschrijving en/of het uitvoeren van de Opdracht.

Aanbestedende dienst erkent de vertrouwelijkheid van de Inschrijving van Inschrijver en stelt de informatie die haar daaruit bekend is niet aan derden ter beschikking. Aanbestedende dienst deelt bepaalde gegevens betreffende de selectie en gunning niet mee indien openbaarmaking van die gegevens in strijd zou zijn met enig wettelijk voorschrift of het openbaar belang, of de rechtmatige commerciële belangen van Inschrijvers zou kunnen schaden, of afbreuk zou kunnen doen aan de eerlijke mededinging tussen Inschrijvers.

In het kader van de motivering van (Gunnings-)beslissingen is het in voorkomend geval noodzakelijk om informatie uit een Inschrijving bekend te maken. Inschrijver onderkent dit. Daarnaast behoudt Aanbestedende dienst zich het recht voor om informatie die aan haar in de Aanbestedingsprocedure vertrouwelijk is medegedeeld, in een tegen Aanbestedende dienst aanhangig gemaakte gerechtelijke procedure te delen, indien zij dit noodzakelijk acht voor haar goede verdediging. Inschrijver onderkent dit en stemt door Inschrijving in met deze bepaling.

4. COMMUNICATIE EN INLICHTINGEN

De gehele Aanbestedingsprocedure verloopt in het kader van de administratieve lastenverlichtingen volledig digitaal via het online platform TenderNed. Dit betekent dat alle Aanbestedingsstukken via TenderNed ter beschikking worden gesteld. Dat het uitsluitend is toegestaan een Inschrijving in te dienen via TenderNed. En ook dat alle communicatie verloopt via de berichtenmodule van TenderNed gericht aan de contactpersoon. Iedere andere communicatievorm die kan leiden tot een ongelijke behandeling van Inschrijvers of die anderszins in strijd is met toepasselijke wet- en regelgeving, leidt tot uitsluiting van verdere deelname aan de Aanbestedingsprocedure.

Met betrekking tot deze Aanbestedingsprocedure is het niet toegestaan contact te zoeken met functionarissen en/of collegeleden van Aanbestedende dienst, anders dan de contactpersoon zoals genoemd in het Aanbestedingsdocument. Indien een ondernemer hier wel toe overgaat en met name wanneer sprake is van de schijn van beïnvloeding, op welke manier dan ook, is Aanbestedende dienst gerechtigd de betrokken ondernemer uit te sluiten van verdere deelname aan de procedure.

Inschrijvers kunnen geen rechten ontleen aan mondelinge uitspraken, toezeggingen en suggesties van medewerkers en/of adviseurs van Aanbestedende dienst, gedaan in het kader van de Aanbestedingsprocedure en/of de Aanbestedingsstukken. Inschrijvers kunnen zich slechts beroepen op schriftelijke informatie verstrekt door of namens Aanbestedende dienst.

4.1 Contact en storing TenderNed

Bij vragen of onduidelijkheden over de werking van TenderNed (bijvoorbeeld als het niet lukt in te loggen op TenderNed, maar ook voor handleidingen over het gebruik van TenderNed) kan Inschrijver contact opnemen met TenderNed (<https://www.tenderned.nl>).

Bij een aantoonbare storing van TenderNed, waardoor het indienen van de Inschrijving kort voor het verstrijken van de uiterste termijn niet mogelijk is, dienen Inschrijvers voor het doen van een tijdelijke Inschrijving gebruik te maken van de mogelijkheden zoals benoemd in artikel 2.109a lid 1 en 2 Aw.

4.2 Proactieve houding en rechtsverwerking

De Aanbestedingsstukken zijn met de grootst mogelijke zorgvuldigheid opgesteld. Aanbestedende dienst verwacht ook van Gegadigden c.q. Inschrijvers een zorgvuldige en proactieve houding door de Aanbestedingsstukken zorgvuldig te bestuderen. Mocht Gegadigde c.q. Inschrijver eventuele onduidelijkheden, tegenstrijdigheden, onregelmatigheden en/of onrechtmatigheden in de Aanbestedingsstukken signaleren, dan dient Gegadigde c.q. Inschrijver dit zo spoedig mogelijk via TenderNed gemotiveerd aan Aanbestedende dienst kenbaar te maken. En wel op een zodanig moment dat deze onduidelijkheden, tegenstrijdigheden, onregelmatigheden en/of onrechtmatigheden nog gecorrigeerd kunnen worden, te weten uiterlijk op het **“Uiterste moment voor het stellen van vragen door geïnteresseerde ondernemers over de Aanbestedingsstukken”** conform de procedure en planning in het Aanbestedingsdocument.

Indien Gegadigde c.q. Inschrijver van mening is dat eventuele onduidelijkheden, tegenstrijdigheden, onregelmatigheden en/of onrechtmatigheden niet (voldoende) zijn gecorrigeerd door Aanbestedende dienst en/of een antwoord in een Nota van inlichtingen niet correct is, dient Inschrijver dit vóór **“Sluiting aanmeldtermijn”** c.q. **“Sluiting inschrijftermijn”** kenbaar te maken via TenderNed of dient Gegadigde c.q. Inschrijver een klacht in te dienen conform de klachtenprocedure. Onverkort geldt het recht van Gegadigde c.q. Inschrijver om onmiddellijk een kortgeding procedure aan te spannen door middel van een betekende dagvaarding aan Aanbestedende dienst. Als Gegadigde c.q. Inschrijver geen gebruik maakt van de bovengenoemde opties heeft Gegadigde c.q. Inschrijver ten aanzien hiervan zijn rechten verwerkt en vervalt het recht van Gegadigde c.q. Inschrijver om tegen de Aanbestedingsstukken en/of de Aanbestedingsprocedure te ageren.

Na het verstrijken van het moment van **“Sluiting aanmeldtermijn”** c.q. **“Sluiting inschrijftermijn”** kan Gegadigde c.q. Inschrijver geen bezwaar meer maken tegen eventuele onduidelijkheden, tegenstrijdigheden, onregelmatigheden en/of onrechtmatigheden in de Aanbestedingsstukken. Dit betekent dat In Gegadigde c.q. schrijver na die termijn het recht heeft verwerkt om bezwaar te maken tegen vermeende gebreken in de Aanbestedingsstukken en/of Aanbestedingsprocedure c.q. zich in of buiten rechte te beroepen op vermeende gebreken in de Aanbestedingsstukken en/of Aanbestedingsprocedure. Indien na **“Sluiting aanmeldtermijn”** c.q. **“Sluiting inschrijftermijn”** blijkt dat de Aanbestedingsstukken onduidelijkheden, tegenstrijdigheden, onregelmatigheden en/of onrechtmatigheden bevatten, die niet door de Gegadigden c.q. Inschrijvers zijn opgemerkt en/of niet tijdig door Gegadigden c.q. Inschrijvers zijn gemeld, dan komen deze voor rekening en risico van Gegadigde(n) c.q. Inschrijver(s).

5. AANMELDEN EN INSCHRIJVEN IN SAMENWERKING MET ANDERE ONDERNEMINGEN

Indien een Inschrijver niet zelfstandig kan voldoen aan de Geschiktheidseisen, Selectiecriteria en/of uitvoeringseisen in de Aanbestedingsstukken, kan een Inschrijving worden ingediend in samenwerking met andere ondernemingen. Inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen is op volgende manieren mogelijk:

- Hetzij als samenwerkingsverband (Combinatie) waarbij iedere deelnemer aan de Combinatie (Combinant) ieder hoofdelijk aansprakelijk is voor de uitvoering van de gehele opdracht en de nakoming van alle uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen;
- Hetzij met een beroep op Derden;
- Hetzij als Hoofdaannemer met Onderaannemers, waarbij de Hoofdaannemer optreedt als contractpartij en aansprakelijk is voor het nakomen van alle verplichtingen dus inclusief de verplichtingen die in onderaanneming worden gegeven.

5.1 Aanmelding en Inschrijving als Combinatie

Een samenwerkingsverband van ondernemingen (Combinatie) kan gezamenlijk deelnemen aan deze Aanbestedingsprocedure. De Combinatie geldt als één Inschrijver, waarbij alle deelnemende Combinanten contractpartner van Opdrachtgever worden en zij ieder hoofdelijke aansprakelijkheid voor de totale uitvoering van de opdracht en alle daaruit voortvloeiende verplichtingen aanvaarden.

Indien Inschrijver inschrijft in een Combinatie dient Inschrijver de vraag “Neemt de Inschrijver samen met anderen deel aan de Aanbestedingsprocedure?” in Deel II onderdeel A van het UEA met “Ja” te beantwoorden. In geval van een Combinatie dient iedere Combinant afzonderlijk een UEA in te vullen, rechtsgeldig en bevoegd (conform vermelding in het Handelsregister) te ondertekenen en in te dienen. In het UEA dient iedere Combinant de rol binnen de Combinatie te omschrijven en aan te geven welk onderdeel van de Opdracht door de Combinant wordt uitgevoerd. In het UEA dient eveneens te worden aangegeven welke Combinant als penvoerder van de Combinatie optreedt.

De Combinatie dient van alle aan een Combinatie deelnemende Combinanten een UEA in te dienen, de in deze aanbesteding voor de toetsing van de geschiktheid gevraagde informatie (desgevraagd) te overleggen en (conform de uitwerking in de Aanbestedingsstukken) aan de gestelde eisen te voldoen. Het UEA dient te worden ondertekend door een bevoegde vertegenwoordiger van de desbetreffende Combinant. De vertegenwoordigingsbevoegdheid dient onomstotelijk te blijken uit het Handelsregister, zo nodig in combinatie met een volmacht. Door een Inschrijving inclusief de vereiste UEA's in te dienen, verklaren de Combinanten:

1. Dat de penvoerder voor (namens) iedere Combinant bevoegd contactpersoon is;
2. Dat de in de Inschrijving en UEA's verstrekte informatie correct en rechtsgeldig is, en
3. Dat zij gezamenlijk, volledig en hoofdelijk instaan voor de juiste en tijdige nakoming van alle verplichtingen voortvloeiend uit en samenhangend met de onderhavige Opdracht.

Na Inschrijving is het niet toegestaan de samenstelling van de Combinatie te wijzigen.

De Combinatie waaraan de Opdracht wordt gegund, dient een rechtsvorm aan te nemen, waarbij de leden van de Combinatie zowel gezamenlijk als ieder voor zich hoofdelijk aansprakelijk zijn voor alle uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen. Voorafgaand aan de definitieve gunning van de Opdracht dient het bewijs van inschrijving in het beroeps- of handelsregister van de vereiste rechtsvorm van de voorlopig gegunde Combinatie door voorlopig gegunde Inschrijver te worden overgelegd. Dit bewijs geldt als opschortende voorwaarde voor het tot stand komen van de Overeenkomst c.q. het verstrekken van de Opdrachtbrief.

5.2 Beroep op Derden

Een Inschrijver kan zich om te voldoen aan de gestelde Geschiktheidseisen en/of Selectiecriteria beroepen op de financiële en economische draagkracht, technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid en/of beroepsbevoegdheid van Derde(n). Indien Inschrijver een beroep doet op Derden om te voldoen aan bepaalde Geschiktheidseisen en/of Selectiecriteria dient Inschrijver dit expliciet bij Inschrijving aan te geven in Deel II onderdeel C van het UEA. In geval Inschrijver een beroep doet op Derden, rust op Inschrijver de verplichting er voor te zorgen dat de bewijsstukken van het voldoen aan de Geschiktheidseisen en/Selectiecriteria door de Derde, door Inschrijver aan Aanbestedende dienst wordt overgelegd (conform de uitwerking in de Aanbestedingsstukken).

Een voorwaarde bij het beroep op Derden is dat Inschrijver bij Inschrijving kan aantonen dat hij daadwerkelijk kan beschikken over de voor de Opdracht noodzakelijke middelen en/of bekwaamheden van die ander. Inschrijver toont door ondertekening van het eigen UEA en het indienen van het UEA van die Derde(n) aan dat hij daadwerkelijk kan beschikken over de voor de uitvoering van de Opdracht noodzakelijke middelen en/of bekwaamheden van die Derde(n) en deze in te zetten voor die onderdelen waarvoor het beroep op de Derde(n) is gedaan.

Ten aanzien van deze Derde(n) geldt voorts dat op hen geen in deze Aanbestedingsprocedure gehanteerde Uitsluitingsgronden van toepassing mag zijn en dat zij (voor het door hun uit te voeren deel van de Opdracht) dienen te voldoen aan de desbetreffende Geschiktheidseisen. Indien op de Derde één of meer Uitsluitingsgronden van toepassing zijn of de Derde voldoet niet (voor het door hun uit te voeren deel van de Opdracht) aan de desbetreffende Geschiktheidseisen, wordt de Inschrijving aangemerkt als een ongeldige Inschrijving, welke door Aanbestedende dienst wordt uitgesloten van verdere deelname aan de Aanbestedingsprocedure.

In geval van een beroep op Derden dient Inschrijver – naast de documenten met betrekking tot zijn eigen geschiktheid - ten aanzien van die Derde(n):

1. Bij Inschrijving in het eigen UEA in te vullen:
  - a) ten aanzien van welke Geschiktheidseisen en/Selectiecriteria een beroep wordt gedaan op Derde(n) inclusief welke werkzaamheden die Derde(n) gaat verrichten; en
  - b) op welke Derde(n) een beroep wordt gedaan ten aanzien van die betreffende Geschiktheidseisen en/of Selectiecriteria. Daarbij dient Inschrijver ter voorkoming van misverstanden te waarborgen dat de gegevens van de desbetreffende Derde(n), zoals die in het beroeps- of handelsregister zijn opgenomen, op identieke wijze in het UEA worden vermeld;
2. Bij Inschrijving een volledig ingevuld en rechtsgeldig ondertekend UEA van die Derde(n) in te dienen.

Op eerste verzoek van Aanbestedende dienst dient Inschrijver aan wie Aanbestedende dienst voornemens is te gunnen, de (vereiste) bewijsstukken te overleggen waaruit blijkt dat de Derde(n), waarop een beroep wordt gedaan, bij sluiting inschrijftermijn aan de Geschiktheidseisen en/of Selectiecriteria voldeed en nog altijd voldoet.

Indien Inschrijver zich beroept op de financiële en economische draagkracht van een Derde houdt Aanbestedende dienst, naast de Inschrijver, ook de Derde hoofdelijk aansprakelijk voor de uitvoering van de Opdracht (artikel 2.92 lid 3 Aw). Ingeval Inschrijver zich beroept op de technische en beroepsbekwaamheid met betrekking tot onderwijs- en beroepskwalificaties of relevante beroepservaring van een Derde, dient de Derde ook daadwerkelijk de Werken of Diensten te verrichten waarvoor die bekwaamheid is vereist (artikel 2.94 lid 4 Aw). De Derde(n) op wiens draagkracht Inschrijver een beroep doet, verplicht zich contractueel om de draagkracht gedurende de gehele looptijd van de Overeenkomst te handhaven op minimaal het gestelde niveau.

5.3 Aanmelding en Inschrijving als Hoofdaannemer met Onderaannemer(s)

Een samenwerking in de vorm van hoofd- en onderaanneming kan zich aanmelden als één Inschrijver, te weten die van Hoofdaannemer. De Hoofdaannemer die zelfstandig aan alle gestelde

Geschiktheidseisen en/of Selectiecriteria voldoet, kan een Onderaannemer inzetten in de uitvoeringsfase om aan de uitvoeringseisen te voldoen. De Hoofdaannemer blijft te allen tijde volledig verantwoordelijk voor de uit te voeren werkzaamheden. De Hoofdaannemer is voor de gehele uitvoering van de Opdracht, inclusief hetgeen door de Onderaannemer wordt verricht, aansprakelijk. Indien Inschrijver voornemens is een gedeelte van de Opdracht in onderaanneming te geven (zonder dat Inschrijver deze ondernemer nodig heeft om aan de gestelde Geschiktheidseisen en/of Selectiecriteria te voldoen), dan kan Inschrijver de gegevens invullen in Deel II onderdeel D van het eigen UEA. In dit geval doet Inschrijver dus geen beroep op de draagkracht van ondernemers zoals bedoeld in Deel II onderdeel C van het UEA.

Indien Inschrijver wel een beroep doet op de draagkracht van een Onderaannemer om te kunnen voldoen aan de gestelde Geschiktheidseisen en/of de Selectiecriteria, is die Onderaannemer (tevens) aan te merken als Derde. In dat geval dient Inschrijver, de instructies op te volgen zoals beschreven onder de voorgaande paragraaf ten aanzien van het beroep op Derde(n).

In geval van hoofd- en onderaanneming is de Hoofdaannemer de enige contractuele wederpartij van Opdrachtgever. De Hoofdaannemer is zowel tijdens de Aanbestedingsprocedure als tijdens de uitvoering van de Opdracht het enige (juridische) aanspreekpunt voor Opdrachtgever.

Indien de Opdrachtnemer in een later stadium, tijdens de daadwerkelijke uitvoering van de Opdracht, alsnog gebruik wenst te maken van een Onderaannemer voor de uitvoering van de Opdracht, is dit toegestaan op voorwaarde dat op deze Onderaannemers geen Uitsluitingsgronden van toepassing zijn en deze aan de gestelde Geschiktheidseisen voldoen (conform de uitwerking in de Aanbestedingsstukken). Opdrachtnemer is verplicht om Opdrachtgever in kennis te stellen van alle wijzigingen in de opgegeven (onder)Onderaannemers tijdens de uitvoering van de Overeenkomst.

5.4. Aantal Aanmeldingen en Inschrijvingen

Een ondernemer kan slechts eenmaal (per perceel) inschrijven op deze Aanbestedingsprocedure, hetzij als individuele Inschrijver, hetzij als Hoofd- en Onderaannemer, hetzij als deelnemer in een Combinatie, hetzij als Derde. In afwijking hiervan wordt toegestaan dat specialistische ondernemers zich als Derde aan meerdere Inschrijvers committeren met als voorwaarde dat deze Derde zich niet mag inschrijven als individuele Inschrijver, Hoofd- en Onderaannemer en/of deelnemer in een Combinatie. Het meerdere malen deelnemen als Onderaannemer, zonder in te schrijven als individueel Inschrijver of deelnemer in een Combinatie is toegestaan. Indien ondernemer in strijd met de hiervoor genoemde eisen en dus meerdere keren inschrijft dan toegestaan, zijn alle betrokken Inschrijvingen ongeldig.

Van ondernemingen die behoren tot hetzelfde concern kan slechts één onderneming deelnemen aan de Aanbestedingsprocedure, tenzij de ondernemingen binnen het concern aantonen dat geen afhankelijkheidsverhouding tussen hen bestaat en/of dat geen invloed op een ander wordt uitgeoefend. Hierbij moet worden aangetoond dat de Inschrijvingen vanuit diezelfde onderneming onafhankelijk van elkaar tot stand zijn gekomen en er geen vervalsing van de mededinging kan hebben plaatsgevonden. Indien onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid tussen de ondernemingen binnen een concern gewaarborgd is, mogen meer ondernemingen binnen een concern zich voor de Aanbestedingsprocedure aanmelden. De ondernemingen die het aangaat, tonen hun onafhankelijkheid op verzoek van Aanbestedende dienst ten opzichte van elkaar en de vertrouwelijke behandeling van hun Inschrijving ten genoegen van Aanbestedende dienst aan met alle middelen die zij daartoe dienstig achten. Indien door de Inschrijver(s) geen afdoende bewijs wordt verstrekt dan worden de Inschrijvingen van de Inschrijver(s) die in strijd met het voorgaande hebben gehandeld ongeldig verklaard. Ondernemingen die behoren tot hetzelfde concern kunnen in ieder geval wel gezamenlijk als één Inschrijver meedoen (als hoofd-/onderaanneming of in Combinatie). Overtreding van dit voorschrift leidt tot uitsluiting van alle betreffende (concern)ondernemingen.

6. AANMELDING EN INSCHRIJVING

6.1 Instemming

Door het indienen van een Inschrijving verklaart Inschrijver kennis te hebben genomen van de inhoud van onderhavig document en gaat Inschrijver uitdrukkelijk en onvoorwaardelijk akkoord met alle opgenomen voorschriften, eisen en voorwaarden.

6.2. Formats

Inschrijver dient de formats te gebruiken zoals opgenomen in TenderNed. Het is uitdrukkelijk niet toegestaan om wijzigingen in deze formats aan te brengen, tenzij Aanbestedende dienst dat uitdrukkelijk anders heeft vermeld. Inschrijvers die wijzigingen hebben aangebracht in het format (bijvoorbeeld het prijzenblad) worden uitgesloten van verdere deelname aan de Aanbestedingsprocedure.

6.3 Voertaal

De voertaal tijdens de gehele Aanbestedingsprocedure is Nederlands, zowel in woord als geschrift. Aanmeldingen en Inschrijvingen dienen gesteld te zijn in de Nederlandse taal. Officiële documenten die niet in de Nederlandse taal worden aangeleverd, mogen gesteld zijn in de taal van het land van herkomst van het document. Op verzoek van Aanbestedende dienst dient Gegadigde c.q. Inschrijver zorg te dragen voor een Nederlandse vertaling van een beëdigd tolkvertaler.

6.4 Rechtsgeldige ondertekening

De Inschrijving dient rechtsgeldig ondertekend te worden. Alle verklaringen en/of (invul)documenten behorende bij de Inschrijving dienen, waar vereist, eveneens rechtsgeldig te worden ondertekend. Onder een rechtsgeldige ondertekening wordt verstaan dat een document door een rechtsgeldig bevoegde/gemachtigde vertegenwoordiger is ondertekend. Dat betekent ondertekening door een persoon c.q. personen die aantoonbaar bevoegd is/zijn om namens de desbetreffende Inschrijver of Combinatie de Overeenkomst aan te gaan. Deze bevoegdheid dient te blijken uit het uittreksel handelsregister, zo nodig aangevuld met een volmacht. Indien de bevoegdheid niet rechtstreeks volgt uit het uittreksel handelsregister, dient een geldige volmacht te worden bijgevoegd, afgegeven aan de ondertekenaar(s) door een persoon die daartoe volgens het uittreksel handelsregister bevoegd is. Indien uit het uittreksel uit het handelsregister blijkt dat er sprake is van gezamenlijke bevoegdheid, dient de bevoegdheid bij inschrijving verder aangetoond te worden totdat voor de Aanbestedende dienst geheel duidelijk wordt dat de ondertekening rechtsgeldig is gedaan.

6.5 Geen voorwaardelijke Aanmelding en Inschrijving

De algemene voorwaarden en/of andere specifieke voorwaarden van Inschrijver worden nadrukkelijk van de hand gewezen. Eventueel door Inschrijver op zijn Inschrijving van toepassing verklaarde algemene (waaronder leverings-/verkoop-/productvoorwaarden) en/of specifieke voorwaarden leidt tot een voorwaardelijke Inschrijving, die Aanbestedende dienst uitsluit van verdere deelname aan de Aanbestedingsprocedure. Ook Inschrijvingen die anderszins voorwaardelijk of onder voorbehoud zijn gedaan, worden uitgesloten van verdere deelname aan de Aanbestedingsprocedure.

6.6 Aanvullen Aanmelding en Inschrijving

Inschrijver is zelf verantwoordelijk voor de volledigheid en juistheid van zijn Inschrijving. Aanbestedende dienst gaat bij de beoordeling van de Inschrijvingen uit van de gegevens zoals door Inschrijver bij zijn Inschrijving verstrekt. Het is de verantwoordelijkheid van Inschrijvers om alle benodigde informatie en gevraagde documenten correct en volledig bij de Inschrijving in te dienen.

Inschrijver kan zijn Inschrijving na sluiting van de inschrijftermijn niet wijzigen. Inschrijver kan zijn Inschrijving na de sluitingstermijn ook niet aanvullen en/of verduidelijken, tenzij Aanbestedende dienst daartoe een verzoek heeft gedaan. Aan een zodanig verzoek kan door Inschrijver geen aanspraak op de Opdracht worden ontleend.

Aanbestedende dienst kan verlangen dat Inschrijver zijn Inschrijving nader toelicht, aanvult en/of voorziet van ondersteunende bescheiden. Nadrukkelijk wordt opgemerkt dat er in dat geval geen sprake is van een herkansing. Een verduidelijking of een aanvulling veronderstelt dat de Inschrijving inhoudelijk ongewijzigd blijft en dat Inschrijver zijn Inschrijving uitsluitend op de gevraagde onderdelen nader concretiseert, zodat Aanbestedende dienst een duidelijker beeld heeft van hetgeen is aangeboden.

Herstel van gebreken

In uitzonderlijke gevallen kunnen gebreken ten aanzien van de Inschrijving conform artikel 2.55 Aanbestedingswet op verzoek van Aanbestedende dienst worden hersteld, mits dit herstel er niet toe leidt dat in werkelijkheid een nieuwe inschrijving wordt voorgesteld en het herstel geen strijd oplevert met de aanbestedingsbeginselen waaronder het gelijkheidsbeginsel. Aanbestedende dienst kan Inschrijver in de gelegenheid stellen om gegevens behorende tot zijn Inschrijving nader toe te lichten, aan te vullen en/of te herstellen, indien:

- Het gebrek als een kennelijke omissie of evidente geringe materiële fout is aan te merken, het gebrek eenvoudig kan worden gepreciseerd of hersteld én de wijziging die het gevolg is van het herstel niet leidt tot een materiële (inhoudelijke) wijziging van de Inschrijving;
- Objectief is vast te stellen dat de ontbrekende gegevens dateren van vóór het einde van de inschrijvingstermijn (moment van **“Sluiting inschrijvingstermijn”**), tenzij dat zou leiden tot een materiële wijziging van de Inschrijving.

Indien Aanbestedende dienst gebruik maakt van zijn discretionaire bevoegdheid om herstel te bieden, dan worden in het kader van het beginsel van gelijke behandeling alle Inschrijvers op gelijke voet in de gelegenheid gesteld om hun Inschrijving aan te vullen en/of te verduidelijken, met uitzondering van diegenen ten aanzien van wie vaststaat dat hun Inschrijving nimmer (meer) voor gunning in aanmerking komt.

Indien Inschrijver een mogelijkheid tot verduidelijking of aanvulling dan wel een herstelmogelijkheid wordt geboden, dient Inschrijver binnen de door Aanbestedende dienst aangegeven termijn te reageren. Deze aanvullingen maken onlosmakelijk onderdeel uit van de Inschrijving van Inschrijver. Indien Aanbestedende dienst het gevraagde niet binnen de daartoe gestelde termijn heeft ontvangen of indien het gebrek niet door het antwoord is hersteld, leidt dit tot uitsluiting van verdere deelname aan de Aanbestedingsprocedure.

Inschrijver wordt geen herstelmogelijkheid geboden als in de Aanbestedingsstukken expliciet is bepaald dat een gebrek tot uitsluiting leidt. Een gebrek komt dus niet voor herstel in aanmerking als het ontbrekende stuk of de ontbrekende informatie op straffe van uitsluiting moest worden verstrekt.

6.7 Ongeldige Aanmelding en Inschrijving

Een Inschrijving wordt ongeldig verklaard en komt als gevolg daarvan niet meer voor gunning in aanmerking indien:

- De Inschrijver of zijn Inschrijving niet voldoet aan alle door Aanbestedende dienst gestelde eisen en voorwaarden zoals opgenomen in de Aanbestedingsstukken, ook niet nadat Aanbestedende dienst in voorkomend geval zoals bedoeld in paragraaf 6.6 van dit document een mogelijkheid tot herstel, verduidelijking of aanvulling heeft geboden;
- De Inschrijver of zijn Inschrijving niet voldoet aan de eisen en voorwaarden waaraan in de Aanbestedingsstukken expliciet de sanctie van uitsluiting c.q. ongeldigverklaring is gekoppeld;
- De Eigen verklaring (UEA) en overige gevraagde verklaringen en/of (invul)documenten niet naar waarheid zijn ingevuld, valse gegevens zijn verstrekt en/of de Inschrijving in strijd met de mededingingsregels tot stand is gekomen;
- De Inschrijving is ondertekend c.q. gedaan door een persoon die daartoe, op het moment dat de Inschrijving werd gedaan, niet rechtsgeldig bevoegd was of dit niet kenbaar was voor de Aanbestedende dienst;
- De Inschrijving onder voorwaarden of met voorbehouden is gedaan.

6.8 Manipulatieve Inschrijving

Een manipulatieve Inschrijving is niet toegestaan en wordt aangemerkt als een ongeldige Inschrijving die door Aanbestedende dienst wordt uitgesloten van verdere deelname aan de Aanbestedingsprocedure. Aanbestedende dienst past eerst hoor en wederhoor toe, alvorens definitieve conclusies te trekken.

Van een manipulatieve Inschrijving kan sprake zijn wanneer, als gevolg van miskenning door de Inschrijver van bepaalde aannames van Aanbestedende dienst, bijvoorbeeld wanneer onrealistische (stuks)prijzen worden aangeboden, de beoordelingssystematiek zo wordt gemanipuleerd dat het daarmee beoogde doel wordt verstoord. Een Inschrijving is in ieder geval, doch niet uitsluitend, manipulatief als één of meerdere tarieven de gehanteerde formule frustreren.

Bij vermoeden van een manipulatieve inschrijving wordt Inschrijver in de gelegenheid gesteld om te motiveren waarom geen sprake is van een manipulatieve inschrijving. Indien uit de Inschrijving en/of motivering blijkt dat Inschrijver de beoordelingsmethodiek/formule heeft gemanipuleerd, is sprake van een ongeldige Inschrijving.

6.9 Inschrijving met abnormaal lage prijzen

Indien naar het oordeel van Aanbestedende dienst sprake is van abnormaal lage prijzen, wordt Inschrijver in de gelegenheid gesteld om aan de hand van de concrete constatering van Aanbestedende dienst te motiveren waarom geen sprake is van abnormaal lage prijzen. Een voldoende motivering is niet gelegen in het gegeven dat op andere prijzen een hogere prijs is geoffreerd dan het minimum en/of met de hogere prijzen wordt gecompenseerd.

Indien een Inschrijver geen gebruik maakt van de gelegenheid zijn Inschrijving te motiveren, wordt de Inschrijving als ongeldig ter zijde gelegd en wordt deze uitgesloten van verdere deelname aan de Aanbestedingsprocedure.

6.10 Vervalsing van de mededinging

Inschrijver onthoudt zich van gedragingen die de mededinging tussen ondernemers (kunnen) beperken. In het bijzonder: Inschrijver wisselt geen informatie over haar Inschrijving uit met andere Inschrijvers, of derden. Indien Aanbestedende dienst vermoedt dat sprake is van vervalsing van de mededinging, wordt Inschrijver in de gelegenheid gesteld aan te tonen dat hij zich niet schuldig heeft gemaakt aan vervalsing van de mededinging. Slaagt Inschrijver naar het oordeel van Aanbestedende dienst daarin niet, dan volgt uitsluiting van Inschrijver van verdere deelname aan de Aanbestedingsprocedure.

Inschrijver verklaart door Inschrijving dat zijn Inschrijving niet tot stand is gekomen onder invloed van een overeenkomst, besluit of gedraging in strijd met het Nederlandse of Europese mededingingsrecht.

6.11 Bepalingen inzake belastingen, milieubescherming, arbeidsvoorwaarden en arbeidsbescherming

Door Inschrijving geeft Inschrijver aan respectievelijk verklaart hij, dat hij bij het opstellen van zijn Inschrijving rekening heeft gehouden met de verplichtingen uit hoofde van de bepalingen inzake belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden als bedoeld in artikel 2.81 Aw, die gelden op de plaats waar de verrichtingen worden uitgevoerd.

Inschrijvers kunnen informatie over deze verplichtingen verkrijgen via de navolgende organen:

- Met betrekking tot belastingen: Ministerie van Financiën, Den Haag (www.minfin.nl) en/of www.belastingdienst.nl);
- Met betrekking tot milieubescherming: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Den Haag (<http://www.minienw.nl>);
- Met betrekking tot arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Den Haag (www.minszw.nl), en/of UWV (www.uwv.nl).

6.12 Varianten en alternatieven

Het aanbieden van varianten en/of alternatieve Inschrijvingen is niet toegestaan. Deze Aanmeldingen c.q. Inschrijvingen worden dan ook als ongeldig ter zijde gelegd en worden uitgesloten van verdere deelname aan de Aanbestedingsprocedure.

6.13 Vergoeding kosten

De door Gegadigden c.q. Inschrijvers gemaakte kosten voor het opstellen en het indienen van de Aanmelding en/of Inschrijving worden niet vergoed door Aanbestedende dienst.

6.14 Intrekking door Gegadigde/Inschrijver

Inschrijver kan, tot uiterlijk het moment van “**Sluiting inschrijftermijn**”, door middel van een duidelijke, ondertekende verklaring, zijn Inschrijving intrekken. De verklaring moet ondertekend zijn door een vertegenwoordigingsbevoegd persoon, wiens vertegenwoordigingsbevoegdheid blijkt uit het overgelegde uittreksel handelsregister van de Kamer van Koophandel, zo nodig aangevuld met een volmacht. Een Inschrijving wordt, na verloop van de inschrijftermijn, aangemerkt als een onherroepelijk aanbod. Een Inschrijver die een Inschrijving heeft ingediend, kan deze dan niet meer intrekken. De Inschrijving is gedurende de gestanddoeningstermijn onherroepelijk.

6.15 Meldplicht van veranderingen bij Gegadigde/Inschrijver

Indien zich in de periode tussen de dag van Inschrijving tot en met de dag van opdrachtverlening of na opdrachtverlening een verandering voordoet die van invloed is op het al dan niet van toepassing zijn van een Uitsluitingsgrond op Inschrijver, Combinant of Derde, of het voldoen aan een Geschiktheidseis, selectie- of gunningscriterium, of andere eis, dan dient Inschrijver de Aanbestedende dienst direct op de hoogte te stellen van de verandering in de situatie. Bij het niet langer voldoen aan een gestelde eis kan Aanbestedende dienst de Inschrijver alsnog uitsluiten van verdere deelname of tot voortijdige beëindiging van de eventuele Overeenkomst(en) overgaan.

6.16 Rechtsopvolging

Gedurende de looptijd van de Overeenkomst(en) bestaat de mogelijkheid dat Opdrachtnemer, Onderaannemer of Combinant in rechte wordt opgevolgd. In geval van rechtsopvolging neemt de rechtsopvolger de Overeenkomst(en) in zijn geheel en onder gelijkblijvende condities over, mits Aanbestedende dienst hiertoe vooraf schriftelijk toestemming heeft gegeven.

7. VOORBEHOUDEN

AANBESTEDENDE DIENST

Aanbestedende dienst behoudt zich, zonder op enigerlei wijze schadelijktig te zijn, het recht voor om:

- de Opdracht geheel of gedeeltelijk niet te gunnen of in geval van meerdere Overeenkomsten, minder Overeenkomsten te gunnen, onder meer als minder dan het maximum aantal beoogde Inschrijvers voor gunning in aanmerking komen of de prijs van een economisch meest voordelige Inschrijving hoger is dan de zorgvuldige raming van Aanbestedende dienst;
- de Aanbestedingsprocedure op elk moment geheel of gedeeltelijk, tijdelijk of definitief te stoppen, onder meer in geval van gewijzigde inzichten bij Aanbestedende dienst ten aanzien van de specificaties, wegvallen van de behoefte van de aanbestede opdracht, gebleken gebreken in de Aanbestedingsprocedure en/of een te laag concurrentieniveau. Gegadigden c.q. Inschrijvers kunnen in dat geval ook geen aanspraak maken op enige vergoeding van gemaakte kosten of schade, die direct of indirect het gevolg zijn van een dergelijk besluit, tenzij een vergoeding van kosten vanwege laattijdige intrekking van de aanbesteding wordt geacht proportioneel te zijn;
- de planning te wijzigen. De door Aanbestedende dienst afgegeven plannings zijn indicatief en kunnen (tussentijds) door Aanbestedende dienst gewijzigd worden, met inachtneming van de wettelijke verplichte minimum termijnen;
- te allen tijde de door Gegadigden c.q. Inschrijvers verstrekte gegevens en verklaringen aan een nader onderzoek te onderwerpen en op juistheid te controleren, evenals de opgegeven referent(en) te benaderen;
- in de periode tussen de Selectiebeslissing en het uitnodigen van geselecteerde Gegadigden tot het doen van een Inschrijving, de Selectiebeslissing te herzien c.q. in te trekken. Aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor om in de periode tussen de Gunningsbeslissing en sluiten van de Overeenkomst de Gunningsbeslissing te herzien c.q. in te trekken.

8. RECHTSBESCHERMING

Gegadigden en Inschrijvers dienen hun bezwaren tegen (onderdelen van) de Aanbestedingsprocedure, tegen (onderdelen van) de verstrekte informatie of tegen andere aspecten die verband houden met de Aanbestedingsprocedure, op de kortst mogelijke termijn ter kennis te brengen van de desbetreffende contactpersoon van Aanbestedende dienst. Voor de volledigheid verwijst Aanbestedende dienst naar wat is opgenomen in hoofdstuk 4.2 van dit document en naar wat hierover is opgenomen in het hoofdstuk "Procedure en planning" in het Aanbestedingsdocument of de Selectie- en Gunningsleidraad.

8.1 Klachtenmeldpunt

Ondanks dat Aanbestedende dienst de grootste zorgvuldigheid in acht neemt bij het doorlopen van de Aanbestedingsprocedure, kan het zijn dat een ondernemer een klacht heeft over deze aanbesteding. Onder een klacht verstaat Aanbestedende dienst een uiting van ontevredenheid met een corrigerend of afwijzend karakter. Voor gewone vragen of verduidelijkingen over deze aanbesteding wordt verwezen naar het Aanbestedingsdocument.

Deze klachtenprocedure is bedoeld om klachten snel en laagdrempelig af te handelen. Belanghebbenden die een klacht hebben n.a.v. deze aanbestedingsprocedure kunnen deze indienen op klachtenmeldpuntaanbestedingen@tilburg.nl. De klacht moet betrekking hebben op een specifieke aanbesteding. Het is niet mogelijk te klagen over het algemene aanbestedingsbeleid van de gemeente Tilburg.

De klachtenprocedure verloopt in de volgende stappen:

1. Een klacht dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:
  - De klacht dient schriftelijk via bovengenoemd e-mailadres ingediend te worden;
  - De klacht moet zijn voorzien van dagtekening, naam en adres van de ondernemer (of branchevereniging) en de aanduiding van de aanbesteding. Het is niet mogelijk om anoniem te klagen;
  - De klager dient expliciet te vermelden dat het om een klacht gaat. Daarbij dient klager zelf aan te geven hoe het knelpunt volgens hem opgelost kan worden;
  - Aanbestedende dienst gaat ervan uit dat klachten die via bovengenoemd e-mailadres ingediend worden, behandeld moeten worden conform de klachtenprocedure zoals hier beschreven. Mocht klager willen dat niet deze klachtenprocedure maar de klachtenprocedure in de zin van titel 9.1 van de Awb wordt gevolgd, dan dient hij dit expliciet te vermelden bij indiening van de klacht.

Klachten die op andere wijze dan hierboven benoemd worden ingediend, worden niet in behandeling genomen. Hetzelfde geldt voor klachten die slechts gericht zijn op frustratie van de Aanbestedingsprocedure.

2. De klacht zal in behandeling worden genomen door een onafhankelijk persoon binnen de Aanbestedende dienst. Deze persoon bevestigt de ontvangst van de klacht per omgaande. Het klachtenmeldpunt onderzoekt vervolgens of de klacht terecht is.
3. Afhankelijk van het stadium waarin de Aanbestedingsprocedure zich bevindt, wordt de klacht als volgt beantwoord:

Zowel in het geval het klachtenmeldpunt tot de conclusie komt dat de klacht geheel of gedeeltelijk terecht is, als dat deze onterecht is, wordt gezien of de klacht in een Nota van Inlichtingen kan worden beantwoord. Dit met het oog op de belangen van alle potentiële inschrijvers en om oneerlijke bevoordeling te voorkomen. Met eventueel in vertrouwen door de klager medegedeelde gegevens wordt zorgvuldig omgesprongen.

Indien de klacht wordt ingediend naar aanleiding van een antwoord (of het ontbreken daarvan) in de Nota van Inlichtingen, wordt zorgvuldig onderzocht of het antwoord op de klacht wederom in

een Nota van Inlichtingen moet worden bekendgemaakt. Dit zal wanneer de klacht positief beantwoord wordt het geval zijn, mits de fase van de aanbestedingsprocedure dit toelaat. Indien de klacht negatief beantwoord wordt en andere potentiële inschrijvers worden niet benadeeld, dan kan de klacht individueel beantwoord worden.

4. Indien de klacht zich niet leent voor beantwoording in de Nota van Inlichtingen, bijvoorbeeld omdat de klacht pas na voorlopige gunning wordt ingediend, neemt het klachtenmeldpunt de klacht met spoed in behandeling. De klager ontvangt zo spoedig mogelijk een gemotiveerde toe- dan wel afwijzing van de klacht. Eventuele corrigerende maatregelen die Aanbestedende dienst moet nemen bij toewijzing, zal, zo nodig, aan alle inschrijvers worden medegedeeld.

Een klacht kan op verzoek van de klager of op eigen initiatief door Aanbestedende dienst worden voorgelegd aan de Commissie van Aanbestedingsexperts.

Het indienen van een klacht schort de Aanbestedingsprocedure niet op, tenzij Aanbestedende dienst in dit kader anders beslist. Aanbestedende dienst zal een klacht zo spoedig mogelijk afhandelen. Echter niet uitgesloten kan worden dat de afhandeling niet binnen enige termijn in de Aanbestedingsprocedure kan plaatsvinden. Dit zal mede afhangen van het tijdstip van indienen, de complexiteit, omvang of andere omstandigheden. Klagers wordt geadviseerd hier zeer goed acht op te slaan. Tegen de klachtafhandeling door het klachtenmeldpunt staat geen bezwaar of beroep bij het klachtenmeldpunt of de Aanbestedende dienst open.

8.2 Opschortende termijn

Aanbestedende dienst geeft gedurende twintig (20) kalenderdagen na verzending van de Gunningbeslissing geen uitvoering aan die beslissing en gaat niet tot ondertekening van de Overeenkomst met Opdrachtnemer over teneinde Inschrijvers gedurende die termijn gelegenheid te bieden een kort geding aanhangig te maken tegen de Gunningbeslissing door het laten betekenen van de dagvaarding op het adres van Aanbestedende dienst. Aan genoemde termijn wordt geen opvolging gegeven indien er een zwaarwegend belang is om hier van af te zien.

In geval van één Inschrijving op deze Aanbestedingsprocedure waar gunning naar uitgaat, is Aanbestedende dienst niet gehouden aan de opschortende termijn zoals hiervoor genoemd.

Indien een kortgeding aanhangig is gemaakt tegen een Gunningsbeslissing, wordt niet overgegaan tot gunning van de Opdracht totdat vonnis in het kort geding gewezen is, tenzij onverwijld spoed gunning noodzakelijk maakt. In geval van een kortgedingprocedure tegen een Selectiebeslissing schort Aanbestedende dienst de datum van de aanvang van de gunningsfase op tot een nadere datum, afhankelijk van (het tijdstip en de inhoud van) de uitspraak van de voorzieningenrechter, tenzij een zwaarwegend belang onverwijld selectie gebiedt.

8.3 Vervaltermijn kortgedingprocedures

De termijn waarbinnen in rechte moet worden opgekomen tegen de Selectie- en Gunningsbeslissing en overige beslissingen in het kader van de Aanbestedingsprocedure bedraagt twintig (20) kalenderdagen, te rekenen vanaf de verzending van de betreffende beslissing. Binnen deze termijn dient een dagvaarding betekend te worden aan het adres van Aanbestedende dienst.

Indien niet binnen twintig (20) kalenderdagen na verzending van de Selectie- en Gunningsbeslissing en overige beslissingen een kort geding c.q. gerechtelijke procedure aanhangig is gemaakt, kunnen de afgewezen Inschrijvers geen bezwaar meer maken naar aanleiding van de beslissing en hebben zij hun rechten ter zake verwerkt. Aanbestedende dienst is in dat geval dan ook vrij om gevolg te geven aan de geuite beslissing. De afgewezen Inschrijvers hebben in genoemd geval evenzeer hun rechten verwerkt in een (bodem)procedure een vordering tot schadevergoeding in te stellen.

Voor genoemde termijn is een vervaltermijn, welke bij het doen van een Aanmelding c.q. Inschrijving wordt aanvaard. Na verval van deze termijn kan dus niet meer opgekomen worden tegen de beslissingen

en worden afgewezen Gegadigden c.q. Inschrijvers niet-ontvankelijk verklaard in eventuele vorderingen.

Aanbestedende dienst behoudt zich, in het geval van een gerechtelijke procedure, het recht voor de dagvaarding door te sturen naar eventuele overige betrokken partijen, ten behoeve van tussenkomst, voeging etc. indien zij dit wenselijk of noodzakelijk acht voor haar verdediging.

8.4 Toepasselijk recht en geschillen

Op zowel de Aanbestedingsprocedure als de te sluiten Overeenkomst(en) is Nederlands recht van toepassing. Geschillen voortvloeiende uit onderhavige Aanbestedingsprocedure dienen te worden voorgelegd aan de bevoegde rechter van de Rechtbank te Zeeland-West-Brabant, zittingslocatie Breda.

-- eind --

